IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 67)**

z dnia 28 września 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 67)

28 września 2021 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Babinetza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Rufina Wybickiego (druk nr 1138);

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego (druk nr 1272).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Katarzyna Abramowicz, Maria Iwaszkiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Stwierdzam kworum.

Porządek pierwszego z dzisiejszych posiedzeń obejmuje dwa punkty. Pierwszy punkt to pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Rufina Wybickiego (druk nr 1138); punkt drugi to pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego (druk nr 1272).

Witam, oczywiście, serdecznie, panią marszałek, panie i panów posłów, wszystkie osoby, które są tu dzisiaj z nami, bo nie powitałem państwa na początku, przepraszam.

Czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Proponuję, aby po przeprowadzeniu pierwszych czytań projektów, na podstawie art. 40 ust. 4 regulaminu Sejmu, ze względu na wspólną tematykę projektów uchwał, Komisja wyraziła zgodę na wspólne ich rozpatrzenie i sporządzenie wspólnego z nich sprawozdania.

Czy jest sprzeciw wobec takiego sposobu procedowania? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja podjęła uchwałę o wspólnym rozpatrzeniu obu projektów i sporządzenia wspólnego z nich sprawozdania.

Przechodzimy zatem do pkt 1. Proszę pana posła Marka Biernackiego o uzasadnienie do projektu uchwały z druku nr 1138 w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Rufina Wybickiego. Proszę bardzo, pan poseł Marek Biernacki.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący. Pani marszałek, Wysokie Prezydium, Wysoka Komisjo, przypadł mi wielki zaszczyt przedstawiać czy uzasadniać przyjęcie przez Wysoką Komisję – mam nadzieję, oczywiście, że później przez parlament – uchwały, która by stanowiła, że rokiem przyszłym będzie rok Józefa Wybickiego. Trudno bym w tym gremium przedstawiał tę postać, bo to byłby z mojej strony element, nie chcę powiedzieć, niegrzeczności, ale… Ta Komisja i wszyscy Polacy zawsze kojarzyli i kojarzą Józefa Wybickiego z polskim hymnem. Z nieprawdopodobnym utworem, który mimo różnych naszych podziałów zawsze jednoczył Polaków. I to jednoczył od momentu jego powstania – o tym musimy pamiętać.

Musimy też zwrócić uwagę, że Adam Mickiewicz w Księdze XII poświęcił Dąbrowskiemu i Józefowi Wybickiemu i temu hymnowi swoje największe dzieło, dzieło, po któ-

rym nie był już w stanie nic większego stworzyć. Henryk Sienkiewicz, gdy wybucha I wojna światowa – była szansa odbudowy, restytucji Polski – zaczął pisać książkę poświęconą Dąbrowskiemu, Wybickiemu i powstaniu hymnu, czyli słynne „Legiony", których nie skończył pisać, bo zmarł. Żeromski w swoich „Popiołach" oddawał szacunek i hołd właśnie i Dąbrowskiemu, i Wybickiemu, przede wszystkim Wybickiemu. Wybicki był nie tylko politykiem, był nie tylko pisarzem politycznym, ale też był literatem, stworzył tragedie tj. „Zygmunt August", „Gustaw Waza", komedię tj. „Kulig", który był powielany i przedstawiany nawet już w okresie po 1945 r., oraz kilka oper. „Polka" tak jak i „Kulig" były wystawione przez Wojciecha Bogusławskiego w Warszawie w 1791 r. Natomiast utwór „Szlachcic mieszczaninem" cieszył się dużym powodzeniem. W 1791 r. był bardzo gorąco oklaskiwany przez publiczność. Dlaczego mówię o tym ostatnim utworze? Dlatego że, przygotowując się na spotkanie z państwem, przeglądałem różne biogramy i życiorysy Wybickiego i tylko w jednym znalazłem, że „Szlachcic mieszczaninem" był wystawiony przez Wojciecha Bogusławskiego. Sam Wojciech Bogusławski w swoich wspomnieniach opisywał, że ta komedia była czterokrotnie wystawiana. Co istotne, były to też utwory o silnym nasyceniu politycznym, związane z oświeceniem.

W życiorysie Józefa Wybickiego – znanym doskonale państwu – warto zwrócić uwagę na kilka znaczących miejsc. Jedno to na pewno to, że działał na polu oświaty, kodyfikacji prawa z Zamoyskim. Kolejnym istotnym elementem, bardzo ważnym w całym jego działaniu politycznym, był m.in. rok 1807, gdy razem z Dąbrowskim, z armią napoleońską, weszli do Polski. Było to kolejne powstanie poznańskie, wielkopolskie, bo w 1794 r. też Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki byli w Wielkopolsce, było powstanie wielkopolskie, i też Wybicki w nim uczestniczył.

Dlaczego mówię o 1807 r. jako takim ważnym? Ponieważ z punktu widzenia jego działalności politycznej to był moment bardzo istotny. Nie tylko restytucja, chociaż poprzez namiastkę przez Księstwo Warszawskie, państwowości polskiej, lecz także I wojna polska, którą prowadził Napoleon, zakończyła się sukcesem właśnie dzięki Józefowi Wybickiemu, który przeprowadził wielką pracę przy aprowizacji armii, tak wielkiej armii, która musiała przetrzymać okres zimowy na terenach Polski. Z jednej strony chronił Polaków, że nie doszło do rabunków, z drugiej strony ta armia była w stanie pokonać w ofensywie wiosennej Rosjan i powstało Księstwo Warszawskie.

Napoleon, co ciekawe, mimo że Józef Wybicki był cywilem, obdarował go Krzyżem Legii Honorowej, który cesarz Napoleon wręczał bardzo ostrożnie tylko za wybitne rzeczy. I co ciekawe po tej kampanii chciał obdarować Józefa Wybickiego majątkiem. Dwóch polskich dowódców otrzymało majątki – Dąbrowski i Wybicki – Wybicki odmówił przyjęcia majątku od cesarza. Powiedział, żeby lepiej cesarz zwrócił mu majątek, który mu zarekwirowali Prusacy – te jego słynne Manieczki. I udało się, Napoleon zwrócił mu majątek. Francuzi pukali się w głowę, że to jakiś dziwny Polak, ponieważ nie chce większego majątku, tylko chce to, co kiedyś ktoś mu zabrał. Dostał też dotację od Napoleona i też odmówił przyjęcia tej dotacji. To była dosyć znacząca dotacja, którą otrzymywali niektórzy generałowie napoleońscy, ale odmówił i dopiero na prośbę władcy Księstwa, czyli elektora saskiego, króla nie chciał robić afery politycznej i ją przyjął. Na tym przykładzie też widać, jaka to była osobowość.

Nie ukrywam, że nasza inicjatywa – zresztą wspólna, chociaż złożyliśmy dwie uchwały, nie koordynując tych naszych działań – to jest inicjatywa muzeum w Będominie. Wiemy, że Wybicki urodził się w Będominie – tam jest Muzeum Hymnu Narodowego. Inicjatywa tych środowisk jest też bardzo istotna. I co jest też ciekawe? Warto spojrzeć, jak toczyły się losy Polaków. Józef Wybicki z rodziną sprzedali Będomin, ale sprzedali go dopiero wtedy, kiedy Prusacy zajęli Pomorze. Zaborcy weszli, on nie chciał żyć pod butem pruskim i przeniósł się z rodziną do Wielkopolski. Na to warto spojrzeć z innej perspektywy, ponieważ nie tylko szlachta polska, nie tylko Polacy to robili, ale też Polacy – bo też Polakami byli mieszczanie gdańscy, elity gdańska – w momencie, kiedy Gdańsk został zajęty przez Prusaków, opuścili miasto, wyemigrowali z niego, m.in. rodzina Schopenhauerów. Dlatego Schopenhauer, który urodził się w Gdańsku, później tworzył w Hamburgu. Uznali oni, że wraz z zaborami, wraz z wejściem Prusaków, skończył się pewien świat. I to jest też znaczące zwłaszcza przy ocenach mojego regionu – mojego miasta

Gdańska – że była to ludność nie do końca polska. To byli, widać wyraźnie po tym zachowaniu, obywatele tego państwa.

Wracając jeszcze do Józefa Wybickiego… Jest to okres bardzo burzliwy, dlatego też rok Wybickiego byłby bardzo ważny. Przybliżyłby nam konfederację barską, powstawanie Konstytucji 3 maja, okres też w dziedzinie kultury fascynujący, nie do końca znany. Poszedłem do Muzeum Narodowego i szukałem Norblina i wiecie państwo, gdzie go znalazłem? Wśród malarzy francuskich. Ja wiem, że był z pochodzenia Francuzem, ale on się uważał za Polaka. On też wyjechał z Polski dopiero po upadku państwa polskiego. Jest sporo kart, które należy jeszcze odkryć i można by, gdy Sejm ustanowiłby rok Józefa Wybickiego. Gdyby właśnie ten rok został uchwalony, byłoby można odkryć szereg wspaniałych kart z dziedziny sztuki, kultury, na tym też forum, na którym się Józef Wybicki realizował. Oczywiście autor hymnu, to jest niekwestionowane, trafił do serc Polaków i trafia ciągle ze swoim wielkim patriotyzmem i tym uniwersalizmem. Dziękuję, Wysoka Komisjo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękujemy bardzo panu posłowi za takie pełne przekonania i emocji przedstawienie Józefa Wybickiego. Otwieram debatę ogólną o projekcie. Czy są pytania do pana posła? Jeśli nie ma, to stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Proszę teraz pana posła Kazimierza Plocke o uzasadnienie projektu uchwały z druku nr 1272 również w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Panie przewodniczący, pani marszałek, Wysoka Komisjo, występowaliśmy wspólnie z panem posłem Markiem Biernackim z projektami uchwał, żeby rok 2022 ustanowić Rokiem Józefa Rufina Wybickiego. Kim był ten wielki człowiek? Był przede wszystkim publicystą, działaczem społecznym, konfederatem, uczestnikiem insurekcji, politykiem. Jego dzieło życia, czyli „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech” znane dzisiaj pod nazwą „Mazurek Dąbrowskiego” były, można powiedzieć, ukoronowaniem jego całego pięknego życia.

Historia Józefa Wybickiego jest taka, jaka była historia polska. Dbałość o wykształcenie… Warto wspomnieć, że w wieku 6 lat rozpoczął naukę u stryja Franciszka, proboszcza skarszewskiego, w kolegium jezuickim w Starych Szkotach, obecnie Gdańsk Orunia. Zresztą we wspominkach dowiadujemy się, że Józef Wybicki ten czas nauki w Starych Szkotach, w kolegium jezuickim, wspomina niezbyt dobrze. Uczono źle, złej łaciny, nie pozwalano myśleć ani działać samodzielnie, stosowano kary cielesne. Stanął więc na czele buntu, co uznano za obrazę majestatu szkoły i za to został z niej usunięty. Ale dzięki staraniom stryja Franciszka uniknął innych konsekwencji, ponieważ stryj zauważył u niego pewien talent do nauk prawniczych i umożliwił mu naukę w kancelarii grodzkiej pomorskiej w Skarszewach, uważanej za szkołę szlachecką, która miała kształcić m.in.: sędziów, senatorów i posłów. Wtedy już były takie piękne zasady nauczania i przygotowania do misji parlamentarzystów, a także sędziów.

Dzisiaj na frontonie kościoła św. Ignacego w Gdańsku Oruni jest popiersie Jana Pawła II i Józefa Wybickiego. Nie chciałbym wyprowadzać daleko idących wniosków, ale porównywanie postaci jest tutaj zbieżne. To jest też piękny pomnik, który jest już dzisiaj.

Natomiast chciałem też zwrócić uwagę na to, że Józef Wybicki był – tak jak już powiedziałem – wybitnym człowiekiem, jeżeli chodzi o tłumaczenie mitologii rzymskiej z języka francuskiego na polski. Organizował we dworze w Będominie, tam, gdzie się urodził, Akademię Będomińską dla okolicznej szlachty. Dyskusje miały na celu zwiększenie poziomu wiedzy, świadomości współobywateli i promowały obywatelską postawę wśród uczestników. To już wtedy było, można powiedzieć, przygotowanie do tego wyzwania, do postawy obywatelskiej w środowisku. On bardzo mocno to promował i dlatego ważne są te jego wszystkie dzieła, które możemy poznać.

I ciekawostka: ułożył projekt oczynszowania chłopów w dobrach bratanka króla Polski księcia Stanisława Poniatowskiego. Napisał później wiersz „Wiadomości z Olszewnicy”, który potraktował jako reklamę reformy włościańskiej. Już w tamtym czasie Józef

Wybicki przewidywał tego typu rozwiązania, one później miały swój bieg, swoją kontynuację, w zapisach Konstytucji 3 maja, ale o tym już mówił pan poseł Marek Biernacki, nie będę tego kontynuował.

Co ważne, był autorem jednej z pierwszych prac na temat wprowadzenia pieniądza papierowego. W 1778 r. opublikował broszurę pt. „Myśli obywatela polskiego względem monety papierowej", w której omawiał zalety i słabości anonimowego projektu zgłoszonego w 1777 r. Pierwsze polskie banknoty zostały wyemitowane w 1794 r. w czasie insurekcji kościuszkowskiej. Wybicki był również autorem prac na temat spławności rzek czy opisania geograficznego Księstwa Warszawskiego. Kiedy objął rządy w swoim dworku w Będominie, to zajmował się również kwestiami edukacji, nauki, a także rolnictwa, czyli melioracjami.

Można byłoby omawiać jeszcze wiele faktów z życia Józefa Rufina Wybickiego. Natomiast naszym marzeniem, z panem posłem Markiem Biernackim, jest to, żeby rok 2022 r. parlament ustalił rokiem imienia Józefa Wybickiego. Dlatego że jest wiele ciekawych dzieł, które mogłyby być w tym roku promowane, historycy z Muzeum Narodowego w Gdańsku czy filii muzeum z Będomina mieliby podstawy do rozszerzania działalności, do promowania jego wizerunku, jego działalności w tamtym czasie. Przypomnę, że ta jego działalność była bardzo wymowna i była zbliżona do całej naszej historii, naszej państwowości w tamtym czasie.

W przededniu 274. rocznicy urodzin Józefa Wybickiego – bo jutro przypada kolejna rocznica jego urodzin – miło by było, gdyby Wysoka Komisja i pan przewodniczący, szanowni państwo – gdyby się udało ten projekt tak opracować, żeby na jego urodziny mieć gotowy projekt uchwały. Byłoby to niezwykłe dla całego środowiska, które jest związane z Józefem Wybickim, i dla całej naszej polskiej, pomorskiej, kaszubskiej społeczności. Byłby to też sygnał, że wielcy ludzie, którzy mają szczególne zasługi dla naszej państwowości, są honorowani przez polski parlament. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Myślę, że projekt będzie przygotowany na urodziny. A jeśli już miałyby być jakieś problemy, to myślę, że rozwiążą je obaj panowie posłowie wnioskodawcy, bo to jest kwestia dokładnego zbadania, przeanalizowania obu projektów i ustalenia wspólnej wersji. Tak że bardzo dziękuję również panu posłowi.

Otwieram debatę ogólną o tym drugim projekcie. Czy są pytania? Jeśli nie ma, to dodam taką ciekawostkę: Kiedy kontynuowałem ostatnio czytanie tekstu na temat wojny polsko-bolszewickiej, ale także o początkach przemysłu naftowego, natrafiłem na takich dwóch ludzi. Jeden to pułkownik August Nieniewski, który dowodził 4. Brygadą Jazdy w trakcie Bitwy Warszawskiej i potem sprawował ogólne dowództwo w bitwie pod Milejczycami na Podlasiu, oczywiście przeciwko bolszewikom w 1920 r., a drugi oficer Adam Nieniewski walczył zarówno przeciwko bolszewikom, jak i dużo później też pod Monte Cassino, a w międzyczasie był pierwszym dyrektorem instytuty naftowego w Krośnie. Ta ciekawostka polega na tym, że obaj byli prawnukami Józefa Wybickiego.

I taka druga uwaga do pana posła Marka Biernackiego, że może warto by wątek dotyczący zasług Józefa Wybickiego za zwycięstwo w tej kampanii, dzięki której powstało Księstwo Warszawskie, może dobrze by było umieścić w projekcie uchwały. Teraz w takim razie jak nie ma…

Proszę bardzo, pan poseł Piotr Adamowicz, zabierze głos jeszcze w ogólnej debacie o drugim z tych projektów.

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Pani marszałek mi użyczyła legitymacji.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ale będzie głos zabierał pan poseł?

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Ja mam legitymację, tylko gdzieś wsadziłem…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, tak, ale chodzi mi o to, że nie w imieniu pani marszałek tylko pan poseł…

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Tak. Rozumiem, że obaj panowie posłowie postarają się zrobić kompilację projektów i miałbym w związku z tym do panów posłów jedną prośbę, sugestię, a mianowicie gdyby panowie byli tak łaskawi i umieścili, doprecyzowali, na początku tekstu projektu, lokalizację Będomina. Ja bym sugerował, prosił, żeby panowie uwzględnili mój postulat, a mianowicie: „w Będominie, na Kaszubach". To należałoby przypomnieć, przywołać, no i oddać Kaszubom, co kaszubskie. Tam jest co prawda dopowiedzenie: „w rodzinie średnio zamożnej szlachty pomorskiej", ale Będomin nie jest w zasadzie za bardzo kojarzony w Polsce, a Kaszuby raczej tak. To dookreślenie byłoby cenne i wskazane. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, dziękujemy panu posłowi. Mamy już szczegółowe uwagi. Zamykamy pierwsze czytanie drugiego z tych projektów. Musimy teraz podjąć decyzję… znaczy podjęliśmy już decyzję o wspólnym rozpatrzeniu projektów i wspólnym sporządzeniu z nich sprawozdania. Teraz trzeba wybrać projekt wiodący.

Tu mam pewien dylemat, bo tak… Pierwszy był projekt, który referował pan poseł Marek Biernacki, ale jeżeli mamy dokonać kompilacji tych projektów, to może łatwiej byłoby odwrotnie, bo ten drugi projekt z kolei jest obszerniejszy. Proszę bardzo, jakie rozwiązanie panowie posłowie proponują?

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, spieszę z pomocą i na ratunek panu…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Znaczy na ratunek całej Komisji i panom posłom…

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Projekt Marka Biernackiego był pierwszy, więc będzie tym wiodącym projektem. Wydaje mi się, że nam generalnie chodziło o to, żeby uchwała była przyjęta przez parlament, żeby można było w 2022 r. prowadzić badania, konferencje, promocje, więc ja z mojej uchwały rezygnuję na rzecz tej, którą przygotował pan poseł Biernacki.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, czyli w takim razie, rozumiem, że będzie ogólna zgoda, żeby jako projekt wiodący przyjąć projekt z druku nr 1138 – ten, który proponował pan poseł Marek Biernacki. Ewentualnie, w trakcie szczegółowych prac, może być uzupełniony o fragmenty z drugiego projektu. Rozumiem, że Komisja przyjmuje projekt z druku nr 1138 jako projekt wiodący.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektów uchwał. Gdyby były jakieś większe komplikacje, to możemy oczywiście zastosować manewr, który zastosowaliśmy na jednym z ostatnich posiedzeń Komisji, kiedy powołaliśmy *ad hoc* na chwilę zespół redakcyjny, ale może nie będzie takiej potrzeby.

Przechodzimy do tytułu uchwały. Czy są uwagi do tytułu? Ten projekt krótszy miał dłuższy tytuł, czyli rozumiem zawiera w sobie też tytuł dłuższego projektu. Czy są uwagi? Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tytułu? Nie ma. Czyli rozumiem, że tytuł został przyjęty.

Przechodzimy do pierwszego akapitu. Czy są uwagi do pierwszego akapitu? Proszę bardzo, pan poseł Marek Biernacki.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Całkowicie zgadzamy się z tym, żeby wpisać, że: „w Będominie na Kaszubach".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze.

Poseł Tomasz Olichwer (KO):

Proponuję to drugie imię zostawić – tak się przyjęło, że się mówi Józef Wybicki.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Ja się nie upieram… My się nie upieramy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To w takim razie, w szczegółowym tekście uchwały, wydaje mi się, że to drugie imię jest cenne i ciekawe. Gdyby już chcieć je wyeliminować, to ewentualnie z tytułu. Jeśli już, to rozumiem, że byłby to postulat dotyczący tytułu bardziej… Bardzo proszę, pani poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jestem za tym, aby utrzymać to drugie imię. To poszerza informację.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Też tak myślę. W tekście na pewno powinno być drugie imię, a szczególnie przy tym wątku, kiedy się urodził, ewentualnie można rozważać w tytule, ale tytuł już przyjęliśmy.

Czy nie ma innych uwag do pierwszego akapitu? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, w pierwszym akapicie proponujemy skreślić przecinek po wyrazach: „w Będominie" rozumiem: „w Będominie na Kaszubach". Kolejna uwaga dotyczy zapisu nazwy sejmu repninowskiego. Powinniśmy pisać ją małą literą. Poważniejsza uwaga dotyczy roku, ponieważ zgodnie z PWN-em sejm obradował w latach 1767 i 1768. Zgodnie z naszą informacją ta protestacja została zgłoszona dokładnie 27 lutego 1768 r., tak że jeżeli przedstawiciele wnioskodawców to potwierdzą, to powinniśmy zmienić ten rok na 1768.

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Całkowicie się zgadzam.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Ja mam jeszcze taką techniczną uwagę. Bardzo prosimy panów posłów zgłaszających poprawki, aby one były sporządzane na piśmie, nie muszą być teraz. Jakąś dłuższą poprawkę można w trakcie, później, ale żeby nie zapomnieć o tym, żebyśmy mieli poprawki na piśmie.

Czyli w takim razie, jeżeli chodzi o pierwszy akapit, mamy poprawkę pana posła Adamowicza, to uzupełnienie: „na Kaszubach" i poprawki Biura Legislacyjnego, co do których, rozumiem jest zgoda posłów wnioskodawców. Czy inni państwo posłowie mają jakieś uwagi? Jeśli nie, to rozumiem, że pierwszy akapit jest rozpatrzony. Rozpatrzyliśmy pierwszy akapit.

Przechodzimy do drugiego akapitu. Proszę bardzo Biuro Legislacyjne zgłasza się.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Akapit drugi proponujemy rozpocząć od nazwiska: „Józef Rufin Wybicki wielokrotnie był posłem na sejm". Sejm powinniśmy zapisać małą literą. W kolejnej części tego zdania proponujemy zapis: „…jednak nie został wybrany na najważniejszy Sejm Wielki obradujący w latach 1788–1792." Kolejna uwaga dotyczy rezygnacji z przecinka po wyrazach: „zwycięstwie targowiczan" i wydaje się, że jeżeli piszemy tylko o insurekcji, to sam wyraz: „insurekcja" należy zapisać małą literą. Co prawda językoznawcy zawsze proponują, żeby nazwę „insurekcji kościuszkowskiej" również pisać małymi literami, ale w uchwałach różnie przyjmujemy, tak że to już pozostawiamy do uznania Komisji.

Kolejna uwaga dotyczy nazwy miejscowości we Włoszech pełna nazwa tej miejscowości brzmi Reggio nell'Emilia, natomiast taka potoczna to Reggio Emilia, tak że to też pozostawiamy do uznania Komisji, w jaki sposób zapisać tę nazwę. W kolejnym zdaniu proponujemy dodać imiona: „To Józef Rufin Wybicki z gen. Janem Henrykiem Dąbrowskim…" Proponujemy zmianę, nie: „napisali odezwę Napoleona" tylko: „napisali odezwę do Polaków powołującą się na słowa Napoleona oraz stworzyli zręby Księstwa Warszawskiego". W kolejnym zdaniu proponujemy z kolei wykreślić przecinek i imię, ponieważ w tej uchwale albo posługujemy się dwoma imionami albo nazwiskiem, tak jak na końcu pierwszego akapitu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja mam jeszcze uwagę w takim razie do pierwszego akapitu, bo faktycznie „insurekcja kościuszkowska” myślę, że powinna pozostać dużymi literami, ale, w takim razie, konsekwentnie dużymi literami też powinna być „konfederacja barska”.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To pierwszy akapit. Teraz wracając do drugiego, czy panowie posłowie – szczególnie myślę na początek o posłach wnioskodawcach – mają uwagi do tych uwag Biura Legislacyjnego albo jakieś uzupełnienie wynikające z tego drugiego projektu?

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Przyjmujemy wszystkie uwagi. Chcę tylko powiedzieć, że ta nazwa, taka pełna, to… Historycy w swoich książkach o legionach i biografii o Janie Henryku Dąbrowskim używali właśnie skróconej wersji Reggio Emilia – takiej wersji używali, ale ja…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł Małgorzata Propok-Paczkowska.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Proponowałabym, aby w drugim akapicie już używać jednego imienia – Józef Wybicki – już skrótowo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli propozycja jest taka, żeby w pierwszym akapicie użyć obu imion Wybickiego, później używać już jednego imienia. Tak, jest zgoda? Ale w tytule zostawiamy dwa?

Głos z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

A na końcu jak będzie?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

A do końca dojdziemy, bo to jeszcze: „rok Józefa” powinno być, a nie: „Józef”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Rok to będzie Józefa Rufina Wybickiego, bo to już musi być konsekwentnie tak jak w tytule. Dobrze, czyli rozumiem, że jest zgoda co do… A jeszcze Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Wydaje nam się, że będzie jednak mniej jednolicie, znaczy rozumiem, że tylko w tym drugim akapicie bez drugiego imienia, czy w całej uchwale oprócz tytułu?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Rozumiem, że tak: W tytule byłoby drugie imię, na końcu ostatniego akapitu, gdzie jest mowa o roku Józefa Rufina Wybickiego, byłoby drugie imię, a w pozostałych czterech, chyba, przypadkach w tekście byłoby tylko imię „Józef”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł Joanna Senyszyn.

Poseł Joanna Senyszyn (Lewica):

Ja dopiero teraz zabieram głos, bo tak się właśnie zastanawiałam, ale… Coraz bardziej do mnie przemawia, żeby w tytule pominąć Rufina, a żeby używać drugiego imienia w tekście, a zaraz powiem – dlaczego. Dlatego że kto to był Józef Wybicki, to wiedzą wszyscy, ale kto to był Józef Rufin Wybicki nikt nie wie. I teraz jest takie pytanie… Z jednej strony, oczywiście, jest funkcja edukacyjna, ale z drugiej strony, jeżeli ktoś prze-

czyta samą uchwałę, tytuł – a wiele osób tak zrobi – to będą myśleli, że to chodzi o zupełnie innego Wybickiego. Tak że ja akurat bym proponowała odwrotnie – tego „Rufina" wykreślić z tytułu, a jak najbardziej użyć przynajmniej raz – to już do państwa uznania – w tekście, żeby to podkreślić.

Muszę powiedzieć, że bardzo mi się ta uchwała podoba. Nie wiem, czy to z tego powodu, że nie wiadomo do jakiej szkoły podstawowej chodził, do jakiej średniej, bo to tak dawno, ale że tego nie ma. Jest krótka, zwięzła i mówi najważniejsze rzeczy. Tak że jest duża nadzieja, że – w odróżnieniu od wielu innych ustaw, które uchwalamy – to ta zostanie przeczytana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Aczkolwiek byliśmy krytykowani przez część specjalistów od literatury polskiej za uchwalenie w zeszłym roku tego roku jako roku Cypriana Kamila Norwida. Były pretensje, że nie powinno być tego drugiego imienia Kamil. Jednak myślę, że w tym przypadku, rozumiem, że taka jest chyba intencja panów posłów – i chyba nie tylko dwóch panów posłów wnioskodawców – by to drugie imię zaciekawiło. Zresztą rozpatrywaliśmy już tytuł, więc nie wiem, czy wracamy… Może niech panowie posłowie wnioskodawcy… A jeszcze pan poseł Tomasz Olichwer.

Poseł Tomasz Olichwer (KO):

Panie przewodniczący, ja chciałbym poprzeć ten wniosek, sugestię, pani poseł Senyszyn. Również wydaje mi się, że postać jest znana jako Józef Wybicki. Myślę, że jak w tytule nie napiszemy: „Józef Wybicki", to faktycznie możemy sugerować, że chodzi o inną osobę. Rozmawiałem z panem posłem wnioskodawcą i jeżeli by pan poseł wnioskodawca przyjął taką formę, żeby to był: „Józef Wybicki", to nie złożyłbym wniosku, a jeśli nie, to złożę taki wniosek. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To w takim razie zwracamy się do pana posła wnioskodawcy. Proszę bardzo.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Tak, przyjmujemy, czyli…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, czyli co?

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Sugestie pani poseł…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Rezygnujemy z drugiego imienia jednak w tytule, tak?

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Mnie się wydaje, że w tytule i wtedy byłoby w ostatnim zdaniu, bo to jest… Nazwa też pozostaje, że rok będzie się nazywał: Rokiem Józefa Wybickiego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Wydaje mi się – żeby już było tak w sposób bardzo uporządkowany – że najbardziej logicznie byłoby używać już w całym tekście tylko: „Józefa Wybickiego".

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Nie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Z jednym wyjątkiem. Chwileczkę, niech dokończę. Z jednym wyjątkiem. Tu, gdzie jest początek pierwszego akapitu, gdzie jest mowa, że się urodził, należałoby napisać: „Józef Rufin Wybicki urodził się…"

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

O tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Wtedy to już powinno być zrozumiałe dla czytelnika, a w innych przypadkach: „Józefa Wybickiego".

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Czyli rozumiem, że jest zgoda na taką zmianę? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Ja tylko dopytam, czy w tych miejscach, gdzie jest samo nazwisko dodajemy imię „Józef"? Tak jest dwukrotnie – na końcu pierwszego i drugiego akapitu. Na końcu drugiego mamy: „Józef Wybicki". My proponowaliśmy rezygnację z imienia, ale czy dodajemy…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To już nie dodawajmy, bo przez pomyłkę dodamy drugie imię, zamiast pierwszego i mogą być komplikacje.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Czyli, żeby został…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tam, gdzie jest samo nazwisko, to, moim zdaniem, wystarczy samo nazwisko.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Bo i tak, jak na tak krótką uchwałę, to imię i nazwisko pojawia się rzeczywiście często, więc tu już myślę, że nie trzeba. Dobrze, czyli mamy drugi akapit przyjęty, znaczy rozpatrzony, żeby być precyzyjnym.

Przechodzimy do akapitu trzeciego. Proszę o uwagi do akapitu trzeciego. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W akapicie trzecim proponujemy zakończyć pierwsze zdanie po wyrazach: „w 1822 r." Kolejne rozpocząć od: „W 2022 r. minie" – bez tego wyrazu dokładnie tylko – „minie 200 lat od jego śmierci, 275 lat od urodzin i 225 lat od powstania pieśni „Legionów Polskich we Włoszech". Tutaj nazwę pieśni musimy pisać w cudzysłowie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Zgoda.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Zgoda panów posłów. To jest już chyba ostatnia szansa, żeby dodać coś z drugiego projektu, bo już w ostatnim akapicie to nie bardzo. Tak więc jeżeli coś ma być dodane, to proszę teraz. Można albo dodać teraz, albo zamilknąć na wieki, więc jeśli nie, to… Rozpatrzyliśmy trzeci akapit, jeśli nie ma jakichś uzupełnień do niego.

Przechodzimy do akapitu czwartego. Proszę bardzo, czy do akapitu czwartego… Proszę bardzo, pani poseł Urszula Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Mam wrażenie, panie przewodniczący, że jest pomyłka w ostatnim zdaniu: „…ustanawia rok 2022 Rokiem Józefa Rufina Wybickiego", więc tu trzeba po prostu odmienić.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, to jest też poprawka Biura Legislacyjnego. 2021 r. zmierza już właściwie ku końcowi. Dobrze, dziękuję, pani poseł. Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Część tych uwag, jak rozumiem, już stała się nieaktualna, ponieważ rezygnujemy też z „Rufina", tak? Czyli w tytule – jeszcze podsumuje, żeby mieć pewność – będziemy mieć: „w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego." Rufin pojawi się tylko w pierwszym zdaniu pierwszego akapitu, więc w ostatnim akapicie też będziemy mieć „dorobku Józefa Wybickiego, oddając hołd jego dokonaniom, ustanawia rok 2022 Rokiem Józefa Wybickiego". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Czy są jakieś inne uwagi do czwartego i ostatniego, akapitu?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Może gdyby udało się uniknąć dwukrotnie tego nazwiska w ostatnim akapicie, to byłoby lepiej, bo mam wrażenie, że to zdanie jest strasznie koślawe.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Bo tu jeszcze jest kwestia, czy jeżeli… Bo na końcu będzie: „Józefa Rufina Wybickiego."

Głos z sali:

Nie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Nie. „Józefa Wybickiego" – tak, dobrze. I teraz pytanie, na początku tego akapitu, czy powinno być: „Józefa Wybickiego" czy tylko: „Wybickiego"? Proszę bardzo, pani poseł Propokop-Paczkowska.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Daliśmy w pierwszym zdaniu pierwszego akapitu informację, że Józef Wybicki miał drugie imię i to chyba wystarczy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Nie, do drugiego imienia już nie wracamy. Chodzi o to, że… Bo ja się pomyliłem, zacząłem mówić o dwóch imionach, ale chodziło o to, czy za pierwszym razem wymieniamy imię, czy tylko nazwisko: „Wybickiego" w tym ostatnim akapicie.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

W ostatnim zdaniu już nie, w związku z tym, mieliśmy wymienić tylko raz drugie imię.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

No dobrze. Proszę bardzo, pani poseł przewodnicząca Iwona Śledzińska-Katarasińska do tej sprawy.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Ja nawet nie w sprawie tych dwóch imion, bo wydaje mi się, że rzeczywiście nie można ludziom mącić w głowie. Chodziło mi o stylistykę i ja bym nie powtarzała dwukrotnie tego nazwiska, tylko napisałabym: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przekonany o wyjątkowym znaczeniu jego dorobku, oddając hołd jego dokonaniom, ustanawia rok 2022 Rokiem Józefa Wybickiego."

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

No tak, to byłoby lepiej.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Masło maślane się robi…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Posłowie wnioskodawcy w tej sprawie?

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

To już jest w gestii Wysokiej Komisji, bo dla mnie to jest kwestia stylistyki, ja nie jestem świetnym stylistą.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli rozumiem, że większość jest za tym, żeby zostawić jednak: „Józefa Wybickiego", tak? Dobrze, rozumiem, że optyczna większość jest za tym, żeby zostawić, żeby było tak bardziej podniośle… A jeszcze posłowie wnioskodawcy…

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Zostawić…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Żeby zostawić? To zostawmy.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

To jest podniośle, tak? Jak na dwóch linijkach jest dwa razy nazwisko?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ale tak można interpretować, że chodzi o podniosłość, dostojność… Może dostojnie, nie podniośle a dostojnie. Dobrze, w takim razie rozpatrzyliśmy czwarty i ostatni akapit.

W takim razie poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego.

Możemy przejść do głosowania. Proszę o uruchomienie… Państwo posłowie jeszcze się logują, więc możemy jeszcze chwileczkę poczekać. Ale chyba już są zalogowani…

Kto jest za? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Ale jeszcze chwilkę poczekamy, jeśli ktoś się nie zalogował, żeby jeszcze chwilkę mógł zagłosować.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (KO):

Zawołajmy Piotra Adamowicza…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

A jak odda głos przeciw i uchwała przepadnie?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (KO):

Nie, spokojnie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To rozumiem, że zamykamy głosowanie i proszę o ukazanie wyników. Oddano 20 głosów. Wszyscy głosowali za, czyli jednomyślnie Komisja rekomenduje Wysokiemu Sejmowi, aby rok 2022 był Rokiem Józefa Wybickiego. Ale oczywiście to jeszcze nie koniec tego posiedzenia.

Poseł Marek Biernacki (KP) – spoza składu Komisji:

Bardzo dziękujemy, panie przewodniczący.

Poseł Kazimierz Plocke (KO) – spoza składu Komisji:

Bardzo dziękujemy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Teraz pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Bardzo proszę o zgłaszanie kandydatur. Pani przewodnicząca Bożena Żelazowska.

Poseł Bożena Żelazowska (KP):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, tak tutaj rozmawialiśmy, że chciałabym zgłosić kolegę Jarka Rzepę, ale nie ma go na dzisiejszym posiedzeniu…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

To niech pani będzie…

Poseł Bożena Żelazowska (KP):

Dziękuję bardzo, ale może po prostu…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

W związku z tym kogo zgłasza pani przewodnicząca?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

A czy ja też mogę zgłosić?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Chwileczkę, zaraz.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Ale nie chwileczkę, bo w tej samej sprawie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska i potem pani poseł Stachowiak-Różecka.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Ponieważ, przykro mi, nie ma pana posła Rzepy, a jak widzę pracowaliście państwo nad projektem, gdzie on jest podpisany. Chciałam prosić o sprawozdawcę także Kaszuba, czyli Piotra Adamowicza. Wydaje mi się, że może jednak wytypujmy z ramienia Komisji sprawozdawcę z tych ziem. Taka byłaby moja sugestia.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Mirosława Stachowiak-Różecka, proszę bardzo.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Chciałabym zgłosić panią poseł Bożenę Żelazowską.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

No to w takim razie mamy dwa zgłoszenia. Czy pan poseł Piotr Adamowicz wyraża zgodę na kandydowanie?

Poseł Bożena Żelazowska (KP):

Też go nie ma tak jak Jarka.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Ale on zaraz przyjdzie, przed chwilą tam siedział.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Pokazywał też kartę, wychodząc, że znalazł kartę do głosowania.

A czy pani przewodnicząca Bożena Żelazowska wyraża zgodę na kandydowanie?

Poseł Bożena Żelazowska (KP):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

No dobrze, ale co w takim razie z panem posłem Adamowiczem?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):

Nie może być dwóch sprawozdawców, więc wybraliście państwo panią poseł Żelazowską. Proponowałam posła Adamowicza, ponieważ jest z Gdańska.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli w takim razie głosujemy nad… Czy jest zgoda, żeby pani przewodnicząca Żelazowska była sprawozdawcą?

Głos z sali:

Tak, jest.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

To jak jest zgoda, to w takim razie Komisja wybrała sprawozdawcę. Sprawozdawcą jest pani przewodnicząca Bożena Żelazowska.

Poseł Bożena Żelazowska (KP):

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Przypominam, że o 16.30 mamy jeszcze jedno posiedzenie Komisji.

Zamykam posiedzenie.